

مے سرایم جہان خاکے را،

مے سرایم تمام گیتے را

اشعار و ترانہ ہلی اقوام ابتداء جہان

گرد آوری از

ریچارد لوئیس

ترجمہ: مہران محبوبی

این کتاب ترجمہ شد از

Our Earth I Sing

edited by Richard Lewis

THE CASTLE BOOK

Published by

GROSSET & DUNLOP, INC.

New York 1968

Translated into Persian

By

Mehran Mahboobi

Matboo

فروشگاه www.joghdpub.ir

joghdbook@gmail.com

[@joghdbook](https://www.instagram.com/joghdbook)

[joghd.ketab](https://www.facebook.com/joghd.ketab)

موسسه انتشارات جغد

شماره ۱۳، وینسپ و تلگرام: ۰۹۱۲۰۰۳۷۱۹۳

تهران: صندوق پستی ۱۶۶۳۵۱۴۷

می‌سرایم جهان: می‌سرایم تمام گیتی را: گردآوری از ریچارد لوئیس

#آب زندگی است

مترجم: مهران حبیبی

مدیر هنری و طراح جلد: بهرنا شمسروی

صفحه‌آرایی: کارگاه جغد

چاپ: قشقای

چاپ نخستین ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰

ISBN: 978-622-99480-2-6

سرشناسه: لوئیس، ریچارد، ۱۹۳۵ - Lewis, Richard

عنوان و نام پدیدآور: می‌سرایم جهان: می‌سرایم تمام گیتی را / گردآوری: ریچارد لوئیس؛

مشخصات نشر: تهران: نشر جغد، ۱۳۹۷. مجبوری، مهران، ۱۳۳۸ - مترجم

مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص: مصور.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۴۸۰-۲-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: Out of the earth I sing poetry and songs of primitive peoples of the world: عنوان اصلی:

یادداشت: واژه نامه.

موضوع: Folk literature ادبیات عامه

موضوع: Poetry -- Collections شعر -- مجموعه‌ها

رده بندی کنگره: PN۱۳۴۷/۹م۹ ۱۳۹۷

رده بندی دیویی: ۸۱/۸۰۸

شماره کتبشناسی ملی: ۵۲۴۵۵۱۱

همه حقوق چاپ و نشر این کتاب به هر شکل برای نشر جغد محفوظ است

قیمت: ۳۶۰۰۰ تومان

Paper from well managed forests
and controlled sources
کتاب این کتاب از جنگل‌ها و منابع
کنترل شده تهیه شده است

۸	 مقدمه
۱۳	 روشنای سپید صبح آهوان
۳۷	 در طلب فرزند دست به دعا می‌داریم
۴۹	 هر مخلوق جاننداری
۷۱	 ز چیزی جان ستاندم
۸۳	 بانگ تندر
۹۵	 نجوای یک کلام
۱۰۹	 شب فرا می‌رسد
۱۳۱	 سفر دور و دراز
۱۵۴	 شناسنامه عکس‌ها

بوشمن‌ها در صحرای خشک و لم‌یزرع کالاهاری^۲ در جنوب آفریقا^۳ برای هزاران سال زیسته‌اند. داستان‌ها دهان به دهان چرخیده‌اند که چگونه زن مردی به‌شش‌ش از خواب برمی‌خیزد، فرزندش را در دست روبه آسمان می‌گیرد. برای سرگامان آواز می‌خواند و از آنها می‌طلبد که قلب فرزندش را بستانند و در برای آن قلبی از ستاره به او اعطا کنند. زن ترانه‌سرایی می‌کند زیرا که می‌داند که ستارگان شکارچینی بزرگ‌اند و آنچه او در طلب آن است قلب یک شکارچی است.

این کتاب گلچینی از ترانه‌ها و آوازه‌ی بوشمن بدوی جهان است که مانند بوشمن‌ها برای زنده ماندن باید شکار کنند. مردمانی که باید آواز بخوانند. این کتاب برای آن است که به خاطر زیبایی و لطافت اشعارش و در عین حال بیان سرگذشت مردمان خوانده شود. مردمانی که در گذشته با ساده‌ترین ابزار و مال و منال به بقای‌شان ادامه دهند- مردمانی که با شمشیر و تیر و دار و ندارشان- اعتقادی محکم به ستارگان و ماه و آفتاب و جهان خاکی دارند. مردمانی، جوانان خود ما، که با شمشیر و تماایل قلبی‌شان با عشق و

^۱ Bushman

^۲ Kalahari

^۳ South Africa

پرستش و نیایش و خنده و گریه پاسخ می‌دهند و گرفتار بهت و ترس و خوف‌اند. کتاب زبان حال زیستن در نزدیکی با جهان خاکی است که در آن باد و باران و نور و تاریکی تار و پود ارزشمند بافت و نسج هر روزه‌اند. ترانه‌هایی‌اند که در جشن و سرور، عزا و سوگواری، در خوف و رجاء، در دعا، نیایش همواره و هر روزه برای شرح حادثه و احساسی سروده شده‌اند. خواه شکار خوراک باشد، خواه برآمدن روز، خواه فرو باریدن باران یا پرستش و نیایش ماه و خورشید و یا دیدار مارمولک و سوسمار و جغد و خرگوش و مرغ مگس، و یا سخن راندن از عشق و ترس از مرگ و شگفتی شباهت‌ها. همه چیز آنقدر پیش پا افتاده نیست که دستمایه و دلیل ترانه‌ای قرار نگیرد.

ترانه‌ها برای برخی از این خواه تنها مایملکی است که ایشان دارا می‌باشند. از زبان خودشان یا به دست ترانه‌سرایان برای استفاده‌ی هر عضو خانواده یا قبیله سروده شده‌اند. هر ترانه از سلسله به تالیف انتقال یافته و بارها به کرات دهان به دهان شده است تا جای ساده و نخ نما شده تا پس از آن ترانه‌ای نو سروده شود.

شاهدی بر این زمانی است که اسکیموها جشن صیاد روح نهنگ به مثابه‌ی جایزه‌ی بزرگ صیاد بر پا می‌کنند. هر جشنی سرگرمی دارد که خاص خود آن مخلوق تصنیف شده است. مردان سبک و چابک و چارسی‌گرد هم می‌آیند و در انتظار کلمات و نغمات می‌مانند که سر می‌رسند و همان «هر نفر سخت می‌کوشد تا به خیالات شیرین بیندیشد و این چنین ترانه‌ها را آوازه‌ها در اذهان مردان زاده می‌شوند و چونان حباب از اعماق بالا می‌آیند، حباب‌هایی که در طلب هوا هستند تا در آن از هم فرو بپاشند.»

بسیاری از اقوامی که اشعارشان در این کتاب آمده است دیگر بر زمین گام نمی‌سپارند. قبایل ایشان پراکنده شده یا در سیلاب دیگر فرهنگ‌ها جذب شده‌اند، رسوم‌شان به فراموشی سپرده شده‌اند و خودشان به دست انسان‌هایی به قتل رسیده‌اند که در عطش حرص و آرزو خاک و زمین بودند. تمام آنچه که ما در برخی موارد آورده‌ایم پاره‌های اندکی از هنر و اشعار ترانه‌های ایشان است. بیشتر آنچه که در اینجا خواهید خواند به دست دانشمندان و ادیبان علاقمند به حفظ سابقه‌ای از این فرهنگ‌های رو به زوال ثبت و ضبط شده است. این دانشمندان که برخی‌شان نسبت به لطف و ماحبت ترانه‌های متنوع فرهنگ‌های گوناگون حساس بوده‌اند تمام تلاش خود را کرده‌اند معنا و منظور هر ترانه را از آن زبان ابتدایی ترجمه کنند.

بدین قسم رنگ و بوی این کتاب چیزهایی را حس کردم و دیدم که در بدو کار برایم آشکار بودند روشن شد که اقوام بدوی اسراری درباره‌ی زندگی داشتند و هم‌اندازند که فرهنگ‌های «متمدن» ما نمی‌توانند چیزی از آن بیاموزند. بخشی از این اسرار همان است که ایشان رشته‌ی نفوذ و تسلط خود را بر ضرباهنگ‌های کره‌ی خاک نگسته‌اند، آنها همراه و همپای آب و هوای همواره متغیر زندگی می‌کنند، به خلق و خوی جانداران و موجودات حساس‌اند، وقار و نحوه‌ی ناسک و شعائر آیینی را درک می‌کنند، و به طریقی نسبت به جهان طبیعت بسیار آگاه‌اند که ما قرن‌ها است آن طریق و نحوه را از دست داده‌ایم.

همچنین شاهد آئیم که ترانه‌های ایشان (که ادبیات آنها است) از همان نیاز به بیان تجربه و احساس، نیاز به صورت بخشیدن به ریایی و تجسم ظاهری عناصر حیات و نیاز به نهادن چیز مهمی از شخصیت‌های مان برای کسانی سرچشمه می‌گیرد که در پی ما می‌آیند. این ترانه‌ها و آوازها که بسیار از نظر شیوه‌ی تفکر شاعرانه سرشارند همچنان امروزه اصالت دارند و واقعی می‌نمایند زیرا که نه تنها از جهان انسان‌های نخستین بلکه از دنیا و

تجربیات ما نیز سخن می‌رانند. این ترانه‌ها بازتاب حالات و آرای‌اند که در کنج خاطرات مدت‌های دراز است که از یادشان برده‌ایم و اینک خاطرم‌ان را به سوی مناظر و آوایی که در آغاز زمان‌مان بر روی زمین دیدیم و شنیدیم معطوف می‌سازد. اما مهم‌تر از همه، این ترانه‌ها روی هم رفته شادی ما و ترس‌ها و رویاها و نگرانی‌های ما را در باب نوع بشر می‌سرایند و در این سرودن و این آوازه‌خوانی است که ما قادریم با انسان‌های هم‌عصر خود مجدید پیمان کنیم، انسان‌هایی که باید از این جهان خاکی بخوانند.

ریچارد لویس

ژانویه ۱۹۶۷ میلادی